

Aika: Maanantai 21.3.2016 klo 9.00-11.00

Paikka: Suomen Kotiseutuliitto, Kalevankatu 13 A, 5. krs

Osallistujat:

Riitta Vanhatalo, Suomen Kotiseutuliitto (pj.)

Jonina Vaahtolampi, Suomen Kotiseutuliitto (s)

Hanna Hämäläinen, ympäristöministeriö

~~Liisa Kemppainen, ympäristöministeriö~~

Liisa Lohtander, Suomen Kotiseutuliitto

Hanna Lämsä, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura

~~Mikko Hartikainen, Opetushallitus~~

Ulla Salmela, Museovirasto

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous klo 9.05.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja (Liitteenä)

Lisäyksenä edellisen kokouksen muistioon, Kotiseutuliitto on uudistamassa mediaseurantajärjestelmäänsä ja sen myötä päivien somenäkyvyyden seuranta ja raportointi tulee paranemaan.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Teemavuosi 2017 – Heritage and Nature

3.1 Teemavuosi 2017 – Nimi ja yhteistyömahdollisuudet

European Heritage Days -ohjelman johtoryhmä on päättänyt vuoden 2017 yhteiseksi teemaksi Heritage and Nature. Suomi on mukana teemassa. Työryhmän jäseniä pyydettiin etukäteen lähettämään ehdotuksia teeman suomenkieliseksi nimeksi ja kokouksessa käsiteltiin ehdotuksia.

Ensi vuonna Suomen Luonnon päivää juhlistaan isosti Yhdessä luontoon -hankkeena, joka on osa Suomi 100 -ohjelmaa. Edellisessä työryhmän kokouksessa ehdotettiin, että kulttuuriympäristöpäiviä juhlistaan vuonna 2017 kaksi viikkoa, alkaen Suomen Luonnon päivän päätapahtumasta 26.8.2017 syyskuun toiseen viikonloppuun 8.-10.9.2017 asti. Keskusteltiin ehdotuksesta.

Mukana teemassa voisi huomioida: perinnebiotoopit, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maanlaajuiset inventoinnit, luonto- ja ympäristösuhde, maisemat ja maisemien hoito, Suomi 100, kaupunkiluonto, lähimetsät, metsän elinkeinot, tavat ja uskomukset, elävä kulttuuriperintö, ympäristötaide, luonto ja taide.

Suomen Luonnon päivän Luontoon yhdessä teemassa on mukana suuri määrä aktiivisia toimijoita, joiden kanssa olisi hyvä verkostoitua tulevaisuuttakin ajatellen. Luonnon päivän toimijat voisivat puolestaan hyötyä Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kansainvälisestä ulottuvuudesta ja kanavista. Osa heidän tapahtumistaan voisi ehkä olla myös osa EHD-tapahtumia.

Luonto-teemassa voi olla pienenä riskinä, että enemmän rakennusperintöön suuntautuneet tapahtumajärjestäjät ihmettelevät luontoon painottuvaa teemaa. Toisaalta luonto näkyy joka puolella ja lähes kaikissa kulttuuriympäristöissä ja sen elementeissä jollain tavalla.

Päätös:

Päätettiin ottaa tässä vaiheessa kaksi teemanimeä vaihtoehtoiksi: Yhdessä luontoon ja Luonto perintönä. Tunnustellaan mitä Luonnon päivän järjestäjät ajattelevat yhteistyöstä ja teemasta ja päätetään piakkoin lopullinen teeman nimi Suomessa. Päätettiin myös, että kulttuuriympäristöpäiviä juhliitaan vuonna 2017 kahden viikon ajan alkaen Luonnon päivän elokuisesta pääjuhlasta syyskuun toiseen viikonloppuun.

3.2 Asiantuntijajäsenet

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmään on kutsuttu kunkin vuoden teemaan liittyviä asiantuntijajäseniä täydentämään ryhmää ja tuomaan oman alansa näkökulmaa ja verkostoja mukaan. Keskusteltiin mahdollisista asiantuntijajäsenistä ensi vuoden teemaan liittyen.

Teema liittyy vahvasti YM:n luonto- ja maisemapuolen asioihin, joten YM:n sen puolen henkilöstöä kannattaa jollain tavalla hyödyntää ja sitouttaa teemaan. Esim. Tapio Heikkilä/Hannu Linkola YM:n maisema-asioiden puolelta. Luonnon päivän järjestäjien kanssa kannattaa ehkä tehdä yhteistyötä niin, että työryhmästä joku osallistuu heidän kokouksiinsa. EHD:n kannattaisi ehkä etsiä uusia kumppaneita esim. ympäristötaiteen ja kaupunkiluonnon puolelta, koska perinteisemmät luontotoimijat ovat Luonnon päivän organisaation parissa jo aktiivisia. Ympäristökasvatuksen seura?

Yksi vaihtoehto voisi olla kutsua johonkin EHD-työryhmän kokoukseen vierailevia asiantuntijoita keskustelemaan ja kertomaan ideoita ja näkökulmia teemaan.

Päätös:

Päätettiin kuulla EHD-työryhmän seuraavassa kokouksessa vuoden 2017 teemaan liittyviä vierailevia asiantuntijoita. Kutsuttavat Tapio Heikkilä/Hannu Linkola, Eveliina Nygren, (mahd. Jukka-Pekka Flander). Valmistellaan kutsuttaville muutamia taustakysymyksiä kokousta varten teemasta luonto ja kulttuuri, kuinka ne kohtaavat. Työryhmään ei kutsuta teemaan 2017 liittyen erikseen asiantuntijajäseniä.

3.3 Avajaistilaisuus

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien vuoden teema on esitelty ja avattu joka vuosi alkuvuodesta, usein helmikuussa, järjestetyssä tilaisuudessa. Työryhmä järjestää tilaisuuden, tarpeen mukaan yhteistyökumppanien kanssa. Keskusteltiin ideoista ja linjoista vuoden 2017 teeman avajaistilaisuuden suhteen.

Avajaisten ohjelmassa voisi tuoda esille luonnon eri puolia, esim. ympäristökasvatus, maisemat (Tapio Heikkilä), ympäristötaide, kaupunkiluonto, kalliomaalaukset(?). Kutsut erikseen OKM:ään, maailmanperintökohteet? Metsähallitus olisi hyvä saada mukaan jollain tavalla. Ohjelmassa esitellään myös teema ja tapahtumienjärjestäminen yleensä.

Mikäli ensi vuonna tehdään kiinteää yhteistyötä Luonnon päivän kanssa, voisi avajaistapahtuma olla helmikuussa Luonnon päivien tapahtuman yhteydessä.

Määritellään avajaisten linjat tarkemmin, kun EHD:n suhde Luonnon päivään on määritelty paremmin.

4. Teemavuosi 2016 – Porukan paikat, yhteiset ympäristöt

4.1 Tunnelmat lyhyesti avajaistilaisuudesta

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teema vuodelle 2016 on Porukan paikat, yhteiset ympäristöt. Teema avattiin keskiviikkona 17.2. ympäristöministeriön Pankkisalissa pidetyssä tilaisuudessa, jonka työryhmä järjesti. Keskusteltiin avajaisten tunnelmista ja palautteesta lyhyesti.

Riitta: Yleisesti ottaen avajaisista jäi hyvä kuva, ihmiset osallistuivat keskusteluun ilahduttavan aktiivisesti. Mikko toi juontajana tilaisuuteen lämpimän tunnelman ja sopivasti informaatiota.

Keskustelumahdollisuutta on selvästi kaivattu.

Ulla: Ihmisiä mukavasti paikalla, hyvä tunnelma, ilmapallot mukava lisä, tiiviit avajaiset, hyvä ohjelma.

Tiilikainen puhui hyvin ja oli luonteva esiintyjä.

Hanna L.: Tilaisuudesta jäi hyvät tunnelmat, keskusteluosuus oli toimiva. Toive: pöytämuistiinpanot kirjallisesti tiedoksi työryhmälle, hyödynnetään jotenkin.

Jonina: Hyvät tunnelmat, keskusteluosuus oli ilahduttavan aktiivinen. Yleisöä oli juuri sopivasti.

Liisa: Toimivat avajaiset, keskustelupöydät olivat toimivat ja hyvät. Striimaus olisi hyvä miettiä seuraavalla kerralla tarkemmin etukäteen.

Hanna H.: Mukava tilaisuus, hyvät tunnelmat.

Varmistetaan että kaikki avajaisiin osallistuneet ovat EHD:n uutiskirjelistalla.

4.2 Markkinointimateriaali 2016

Vuositeemasta on tehty verkosta ladattava pdf-esite kahdella kielellä ja myös kirjoitustilalla varustettu juliste. Vuoden 2016 aikana valmistellaan myös yleisesitteen päivitystä.

Kevään aikana Euroopan kulttuuriympäristöpäivien verkkosivut muuttavat uuteen

Kulttuuriympäristomme.fi-palveluun, kun Rakennusperinto.fi uudistuu, todennäköisesti huhtikuussa.

Kulttuuriympäristomme.fi-palvelulla on uusi ilme, jota tullaan hyödyntämään värimaailman suhteen myös EHD:n ilmeessä jatkossa.

4.3 Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailu

Vuoden 2016 kulttuuriympäristöpäivien osana järjestetään Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailu neljättä kertaa. Kilpailu avattiin 17.2. teeman avajaisten yhteydessä, tehtävänä on tänä vuonna Meidän paikka.

Kilpailua markkinoidaan kevään aikana, tulossa mm. tiedote huhtikuussa ja levitetään osallistumiskutsua eri toimijoiden kautta kuten viime vuonnakin. Korjataan myös hastagit kilpailuflyereihin samaan malliin kuin päivien esitteisiin. Kilpailun markkinointia vloggaareiden/nuorten idoleiden kautta harkitaan?

5 Muita asioita

5.1 Kulttuuriympäristösitoutumus

Kulttuuriympäristösitoutumus on kunkin toimijan lupaus, jossa yritys, organisaatio tai yksityishenkilö sitoutuu muuttamaan toimintaansa kulttuuriympäristöstrategian tavoitteiden ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Sitoutumus sisältää tavoitteet, mittarit ja aikataulun, jotka sitoumuksen antaja asettaa itse. Hanna H. esitteli sitoumuksia ja työryhmä keskusteli, onko sillä kiinnostusta ja mahdollisuutta tehdä sitoumus.

Kotiseutuliitto on jo tehnyt oman sitoumuksen ja samalla haastanut jäsenensä tekemään niitä, minkä tuloksena kolme jäsenyhdistystäkin on jo tehnyt oman sitoumuksen.

Työryhmän kannattaisi tehdä oma sitoumus, mutta pitäisi pohtia mikä olisi sitoumuksen uusi näkökulma kulttuuriympäristöön. Mukaan voisi liittää jollain tavalla paikallisten tapahtumajärjestäjien ja heidän verkostoitumisensa tukemisen. Esim. kulttuurisesti kestävä kehitys voisi jatkossa olla enemmän mukana päivien viestinnässä. Hanna H. hahmottelee mahdollisia sitoumusaihioita ja jatketaan asian pohtimista.

5.2 CIMOn Aktiivisen kansalaisen aamiainen

Hanna L. ja Liisa osallistuivat 18.3. CIMOn tilaisuuteen, jonka yhteydessä oli tilaisuus keskustella Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailuun liittyvästä mahdollisesta apurahahausta. CIMOn asiantuntijat olivat hyvin innostuneita kilpailusta. Huhtikuun lopulla päättyvässä haussa olisi hyvä mahdollisuus hakea avustusta kilpailun kehittämiseen ja levittämiseen muihin EHD-maihin, tässä haussa omarahoitusosuudeksi riittäisi 20% rahoituksesta (yleensä 50%). Päähakija olisi Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura, mukana Suomen Kotiseutuliitto. Työryhmän jäsenten pitäisi siis varmistaa, että voivathan työryhmän edustamat organisaatiot olla mukana hakemuksessa työryhmän taustaorganisaatioiden ominaisuudessa.

Hakeminen edellyttää kansainvälisiä kumppaneita. Liisa tiedustelee EHD:n kv-ohjausryhmältä, löytyisikö sieltä kumppaneita hakua varten ja jos he näyttävät vihreää valoa ja innostuvat, vie Hanna L. hakemusta eteenpäin.

6 Työryhmän seuraavien kokousaikojen sopiminen ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous sovittiin aiemmin pidettäväksi maanantaina 23.5. klo 9-14. Klo 9-11 ohjelmassa on normaali kokous ja yhteisen lounaan jälkeen keskustellaan Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailun tulevaisuudesta ja päivien ilmeen uudistamisesta.

Aiemmin toukokuulle 23.5. sovittuun kokousaikaan on kuitenkin ilmaantunut esteitä, joten tutkitaan, onko uutta kokousaikaa mahdollista löytää kesäkuun alkuun. Mahdollisia voisivat olla esim. 8.6., 9.6. tai 10.6.